

Acta de la reunió del Consell de Salut del districte d'Horta-Guinardó

Lloc: Sala Virtual

Data: 5 de maig de 2020, 12h

Ordre del dia

- 1. Explicació de dades actuals sobre la incidència de la COVID-19 a la ciutat de Barcelona i al districte d'Horta-Guinardó**
- 2. Accions als barris d'Horta -Guinardó afectats per la COVID-19**

Assistents:

En total hi han assistit 49 persones, de les quals han intervingut:

Nom	Entitat
Rosa Alarcón	Regidora d'Horta-Guinardó
Maria Luisa d'Addabbo	Consellera de Salut Horta-Guinardó
Núria Carmona	Secretaria tècnica districte d'Horta-Guinardó
Eduard Vicente	Gerent d'Horta-Guinardó
Custodia Moreno	Vicepresidenta Consell de Salut Presidenta Local Social Raimon Casellas Vocal de Salut AVV Can Baró
Arnau Vives	GMD JuntsxCat
Nicolás Ortiz	GMD C's
Xavier Simó	GMDERC-AM
Maribel Pasarín	Agència de Salut Pública de Barcelona
Helena Pañella	Agència de Salut Pública de Barcelona
Lucía Artazcoz	Agència de Salut Pública de Barcelona
Jaume Sellarès	Director EAP Sardenya
Carme Beltran	FC Martinenc
Montse Olivé	AFFAMCA / ACFAMES
Carme Català	AVV Horta
Toni Mateu	AVV Montbau
Xavier Civit	AVV Sant Genís
Andreu Bernadas	AVV Teixonera
Lluís Cairell	AVV Teixonera
Ramon Camuñas	AVV Sant Genís
Aïda Cerezales	AVV Carmel
Pilar Causapie	Directora de Serveis a les Persones i al Territori Districte d'Horta-Guinardó
S'excusen:	
Susanna Porcar	GMDJuntsxCat
Dr. Salazar	Gerència HUVH
Pilar Solanes	Cap Departament de Salut Ajuntament de Barcelona
Montserrat Mas	AFIBROCAT

També s'excusa el Sr. Jordi Armengol, del Consorci Sanitari de Barcelona, el qual ha assistit però per problemes tècnics no ha pogut intervenir.

Desenvolupament de la sessió

La regidora dóna la benvinguda als assistents per la seva assistència i participació al Consell de Salut. La present reunió és en format videoconferència, donada la situació de confinament arran de la COVID-19.

La consellera agraeix la participació i la tasca del personal sanitari durant la lluita contra la COVID-19. El districte d'Horta-Guinardó ha posat tots els recursos a disposició per fer front a la crisi sanitària. Fa esment a la tasca de la preparació dels hospitals auxiliars, dos d'ells situats al districte (Hospital Vall d'Hebron - CEM Olímpics i Hospital de Sant Pau - CEM Guinardó), i els equips tècnics i centres esportius. El Consell Plenari de districte ha seguit les dades del districte i dels barris més afectats, i l'ha compartit amb les associacions de veïns.

La vicepresidenta del Consell de Salut, Custodia Moreno, agraeix la tasca que s'està fent, reivindica la importància del sistema sanitari i posa èmfasi en la salut comunitària.

1. Explicació de dades actuals sobre la incidència de la COVID-19 a la ciutat de Barcelona i al districte d'Horta-Guinardó

Maribel Pasarín (ASPB) explica de dades actualitzades sobre la incidència de la COVID-19 a la ciutat de Barcelona i al districte d'Horta-Guinardó. Les dades presentades també es poden consultar al web que ha creat l'ASPB a l'efecte: <https://www.aspb.cat/docs/COVID19aldiaBCN/>. Les dades d'aquest web s'actualitzen cada dia laborable, i es refereixen a les persones que han estat diagnosticades mitjançant prova de laboratori (PCR). Aquest document es farà arribar als membres del Consell de Salut.

Cal destacar que un 20% del total de casos de Barcelona són de persones que viuen o treballen en residències (25% en el cas de les dones, 12% en homes), quan es parla del districte, la xifra puja fins al 31%, i als barris de Montbau i la Vall d'Hebron, més del 60%. La majoria de persones que viuen en residències són dones majors de 75 anys. Quan es presenten les dades de residències separatament, no és perquè tinguin més o menys importància, sinó perquè s'han d'abordar de manera diferent les dades en un entorn residencial i les dades comunitàries d'un entorn de barri.

La incidència ha estat més alta en els homes en els grups d'edat més grans i en les dones en els grups d'edat més joves. Quan afegim les residències, la incidència en les dones en els grups d'edat més grans augmenta i s'igualava molt notablement al dels homes.

El 80% de malalts de COVID-19 són lleus, de manera que s'han fet servir dades de les ABS, de casos possibles (diagnòstic per quadre clínic, no per prova de laboratori), per tenir una fotografia més acurada de la situació. A partir de les dades, es pot concloure que hi ha més casos greus en homes.

Les dades de mortalitat no estan desagregades per barri ni per districte, sinó que només es disposen a nivell de ciutat.

Demanen la paraula:

- Carme Bertran demana que es faci el Consell de Salut a una altra hora perquè hi vagi gent que treballa. Pregunta la dada de la gent que s'ha mort sola a casa des del gener fins ara, dada important des de la vessant comunitària.
- Carme Catalan també demana una altra hora per la gent que treballa. Demana dades de mortalitat desagregades per barris, llocs (hospitals, centres socio-sanitaris, a la llar, etc.) i per sexe.
- Custodia Moreno: vol remarcar el tema residències i gent gran. Recorda que fa molt que des d'aquest Consell es demana treballar la situació de residències i socio-sanitaris. Cal seguir treballant per canviar la situació.
En quant a la hora de celebració del Consell de Salut, entén que aquest és especial perquè estem en una situació excepcional, si bé s'hauria de convocar a una hora de més consens.
- Xavier Simó: insisteix en el tema de les residències. Diu que cal treballar i planificar el caràcter de les residències a partir d'ara. Té més sentit en aquest districte perquè hi ha moltes. D'altra banda, respecte al tema de neteja, comenta que les papereres al barri de Can Baró estan plenes, i demana que s'informi al veïnat sobre la desinfecció que s'està fent als carrers.
- Toni Mateo: diu que les dades indiquen que la situació va evolucionant bé, tanmateix demana recursos (neteja, GU, etc.) per als barris amb més casos. D'altra banda, demana informació relativa al nivell de dedicació de l'Hospital Vall d'Hebron al COVID-19. Comenta que quan es segreguen les dades de les residències, Montbau continua sent un barri molt afectat, donat que molts treballadors sanitaris viuen al barri. També demana conèixer el % d'ocupació del Pavelló de pilota (CEM Olímpics) com a hospital auxiliar, i saber quin ús se li donarà quan en les properes setmanes. Explica que els treballadors de la ciutat sanitària es mouen pel barri. Davant de la situació caldria dedicar un pla al barri, amb especial èmfasi als comerços d'alimentació, per procurar que es mantinguin les mesures higièniques necessàries.
Finalment planteja que caldrà resoldre el problema de la distribució de mascaretes al transport públic.
- Xavier Civit demana les dades de mortalitat segregades per barris, per edats, sexes, i lloc de defunció. També demana confirmació sobre si a l'antic Pavelló de pilota s'estan traslladant consultes externes. Finalment pregunta quines accions prendrà l'ajuntament amb les residències que han tingut més problemes.
- Montse Olivé: mostra la seva preocupació per la salut mental de les persones. Des d'AFAMMCA estan teletreballant, s'han obert a la població, també de fora del districte, rebent trucades fins i tot internacionals. Adverteix que s'hauria de tenir present que la gent ho està passant malament. Això s'ha de tenir en compte ara, però també a mig termini. Passarà cartell per fer difusió de les actuacions que estan fent en el camp de la salut mental.
- Andreu Bernadas: demana informació sobre els indicadors a la ciutat de Barcelona, ja que segons la informació que arriba des del Departament de Salut de la Generalitat, Barcelona podria no passar a la següent fase de desconfinament la propera setmana.
- Lluís Cairell: es felicita per la participació de la videoconferència. Demana un minut de silenci pels morts. Demana també desinfecció i neteja dels barris.

- Nicolás Ortiz: demana si es poden facilitar les dades de l'estudi de l'EAP Sardenya amb població del Baix Guinardó sobre la prevalència del virus, i si s'ampliarà a altres barris i/o districtes de la ciutat. D'altra banda, exposa que només s'han donat dades sobre residències de gent gran, però no s'han facilitat dades dels centres de persones amb discapacitat i de salut mental que hi ha al districte, tractant-se també de persones en situació de vulnerabilitat.
- Ramon Camuñas: critica la presentació i les dades que s'han facilitat, els mètodes que s'han seguit per la seva elaboració i dubta de la seva utilitat. Critica la gestió de les residències de gent gran.
- Eduard Vicente: considera que cal impulsar que s'estudiï des del Consell de Salut la qüestió de les residències de gent gran al districte. Si bé les residències són competència de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona ha creat una oficina de suport per col·laborar amb la neteja, desinfecció, etc. També explica les dades d'un informe al efecte: total de residències de gent gran a Barcelona: 296, amb 15000 places. Horta-Guinardó és el segon districte en número de residències, amb 57 centres, darrere l'Eixample, amb 88. En canvi, som el districte amb més oferta de llits, amb 3418, enfront dels 3100 de l'Eixample. Demana treball o revisió d'aquest tema.

En referència al pavelló esportiu de la Vall d'Hebron, habilitat com a hospital auxiliar, des del 23 d'abril, a petició dels sanitaris, no hi ha pacients de COVID-19, aquests estan concentrats a l'hospital. El pavelló ara s'està fent servir com a hospital de dia i per rehabilitació de la resta de pacients. A l'hospital s'han pogut tornar a fer servir 6 quiròfans, dada molt rellevant, ja que durant la crisi s'han deixat de realitzar 1650 operacions programades.

Finalment, comenta que l'EAP Sardenya va realitzar 900 tests de COVID-19, però districte no disposa de més informació al respecte.

- Rosa Alarcón: comenta que més enllà de les competències del districte, cal reforçar els serveis públics, especialment els sanitaris, que a la darrera crisi van ser molt castigats. Hi ha consens sobre que cal revisar i replantejar el model de residències de gent gran i centres sociosanitaris. És important estudiar-ho des del Consell de Salut, fer una proposta sobre residències de gent gran, salut mental i de discapacitats per portar-la a la Taula de Ciutat. Al Consell Plenari del proper dijous 7 de maig es farà un minut de silenci en record dels morts per la COVID-19.
- Maribel Pasarín: en resposta a les qüestions plantejades, comenta que les dades anteriorment exposades no provenen d'una enquesta, sinó que la font és el registre de COVID-19 del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. Les dades de mortalitat corresponen als enterraments, no es pot segmentar per barris perquè no es té com a dada, només per edat i sexe. Per tenir aquesta dada de la mortalitat segons el lloc de residència s'ha de recórrer a l'INE, i és un registre que va amb molt de retard, algunes dades probablement no estaran disponibles fins al setembre de l'any següent. Respecte a l'estudi de l'EAP Sardenya no s'ha fet des de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), sinó des del mateix equip d'atenció primària. Disposaven de 900 tests, i han participat 311 persones. Amb la informació que tenen els ha sortit una seroprevalença del 5%. L'ASPB es planteja fer estudis a altres zones de Barcelona. En referència a la salut mental, preocupa no només l'impacte de la malaltia, també el confinament, els canvis socials que se'n deriven, etc. Es treballa per a que es pugui convocar aviat la Taula de Salut Mental de Barcelona.

Les dades de residències també inclouen altres tipologies, no només de gent gran.

En els indicadors de desconfinament no participa la ASPB.

- Custodia Moreno: reclama una atenció especial als barris amb més necessitats. Tots hem de col·laborar en la promoció del civisme.
- Xavier Civit: fa reconeixement de les xarxes de suport mutu creades. Considera que han solucionat tasques que correspondrien a Serveis Socials. Pregunta que quan està previst que torni a la normalitat els serveis de Neteja i de Parcs i Jardins.
- Toni Mateo: diu que no s'ha donat resposta al que ha preguntat anteriorment, i afegeix altres qüestions, demana informació sobre un nou projecte de Serveis Socials anomenat "Antenes", i sobre la reobertura de les deixalleries municipals. Afegeix que les dates de morts segregades per domicili i per altres paràmetres es poden consultar a la web de l'IDESCAT.
- Dr. Jaume Sellarès: explica que la validesa de l'estudi que han realitzat per analitzar la seroprevalença en 311 persones, té sentit al barri, no és extrapolable a altres barris. S'ha obtingut un resultat aproximadament 5%, és a dir que aquestes persones han entrat en contacte amb el virus i han generat anticossos. També s'està fent un altre estudi amb 600 participants amb persones que han tingut símptomes lleus, realitzant PCR a residents i treballadors de centres geriàtrics.
Considera que els estudis també s'haurien de fer a altres barris i altres ciutats, per fer un desconfinament més ordenat i evitar contagis comunitaris, i posa en valor l'atenció primària.
- Carme Beltran: insisteix en que l'ajuntament recopili i faciliti les dades dels morts a domicili, per fer un treball comunitari. Respecte a l'estudi de l'EAP Sardanya, comenta que la resta d'equips d'atenció primària no tenen els mateixos recursos, donat que aquest és l'únic centre d'atenció primària del districte que és un EBA (entitat de base associativa), per tant, s'autogestiona. Tampoc veu extrapolable el resultat de l'estudi a la resta del districte ni de la ciutat, donat que la població de referència (Baix Guinardó), té, en molts casos, doble cobertura sanitària i diferents condicions socioeconòmiques.
- Ramon Camuñas torna a criticar les dades estadístiques.
- Maribel Pasarín: suggereix que es treballi algun altre dia sobre els sistemes d'informació. Fa referència també a la llei de protecció de dades.
- Aïda AVV Carmel: denuncia que hi ha institucions privades que prenen decisions sobre la distribució del menjar, i que hi ha gent amb dificultats per accedir-hi.

2. Accions als barris afectats per la COVID-19 d'Horta-Guinardó

La regidora presenta accions al districte d'Horta-Guinardó. Més enllà dels que s'ha fet a nivell de ciutat (neteja, desinfecció, ajuts econòmics, pavellons auxiliars, etc.), s'han posat més recursos específics als barris més afectats (s'adjuntarà el document).

S'ha creat un model d'actuació conjunta als barris més afectats de la ciutat, amb accions a l'espai públic (desinfecció i neteja, actuacions de la guàrdia urbana), accions amb la gent gran (trucades, videocònferències, i suport a residències) i accions per aturar el circuit de transmissió de la malaltia (reforç de la comunicació, accions amb agents cívics als comerços, i repartiment de mascaretes a les estacions de metro).

A més de la informació que està inclosa al document, s'aclareix que s'ha reduït el personal del servei de neteja a un 30% per tenir sempre un equip de persones disponible en cas que un altre estigués malalt o en aïllament, per això no estan disponibles temporalment els serveis dels Punts

Verds o la recollida de trastos vells. Tanmateix, s'han col·locat més contenidors grocs, però no s'ha pogut arribar a tot arreu.

Agraeix també el paper de les xarxes de suport, que han donat cobertura a situacions on no han pogut arribar serveis socials, que han fet un esforç extraordinari també en tasques que no són les habituals habilitant per exemple el pavelló a la Fira de Barcelona per a persones sense llar.

En resposta a les qüestions plantejades, comenta sobre les papereres que a partir de la fase 0 de desconfinament, en sortir més gent al carrer, es recullen un cop o dos al dia en funció del barri. Demana que es comuniqui si es detecta algun punt que cal reforçar.

Respecte a la entrada en les diverses fases de desconfinament, comenta que són el govern de l'Estat i el de la Generalitat els que prenen les decisions, l'ASPB opina però no participa.

Tal com s'indica al document d'accions, s'ha reforçat la presència policial als barris que més ho necessiten. S'ha incrementat el repartiment de mascaretes al transport públic, també es col·locaran màquines expenedores de mascaretes a la majoria de les estacions de metro.

Pel que fa a les dades de mortalitat, quan tinguem les dades les compartirem, igual que les de la gent que ha mort sola a casa. Agraeix els recursos posats a disposició en termes de salut mental. També agraeix l'estudi fet per l'EAP Sardenya, i explica que a mesura que vagin arribant els EPIs es podrà ampliar a altres equips d'atenció primària.

També explica que Ecologia Urbana té previst restablir el servei de Parcs i Jardins fins al 66% la propera setmana. S'anirà informant de quan arribi al 100%, igualment amb els equips de neteja. Encara no tenim dades sobre la reobertura de les deixalleries.

Demanen la paraula:

- Carme Català des de l'AVV d'Horta demana participar a la taula de treball sobre les residències de gent gran.
- Xavier Simó pregunta que quan s'enviaran els documents de la presentació.
- Lluís Cairell demana si des de la parròquia de la Teixonera si s'està atenent els àpats dels nens inscrits. També denuncia que les entitats bancàries no renoven les llibretes d'estalvi en paper a la gent gran, i no poden disposar d'efectiu. Per últim, demana que es posi personal de serveis socials al barri.
- Aïda de l'AVV del Carmel denuncia que al principi de la pandèmia moltes esglésies van decidir tancar i molta gent no podia accedir als kits d'aliments, i demana més mesures de control i comunicació per part dels serveis socials.

Es recullen les qüestions, per elevar-les a les instàncies que correspongui, i s'agraeix l'assistència a tots els participants.

Sense més paraules, es dona per finalitzada la sessió a les 14.30h.

María José Mayorga, Secretària del Consell